

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.365/2022/11.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2023. május 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. október 14. napján meghozott 25.B.99/2020/72. számú ítéletét Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

A Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadágvesztés büntetés tartamát – a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése mellett – egyaránt 3 (három) évre súlyosítja és őket mellékbüntetésül 3-3 (három-három) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezést – a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére utalás mellőzése mellett – akként változtatja meg, hogy Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott a büntetés fele részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

A bűnjelekre vonatkozó rendelkezést akként helyesbíti, hogy a Központi Nyomozó Főügyészség által 1.Nyom.625/2018. szám alatt lefoglalt és a 2019. február 18. napján kiállított bűnjeljegyzékben feltüntetett, az eljáró ügyészség által 8/2019. tételszám alatt kezelt bűnjelek közül a 4., 5., 8., 9., 11. és 12. tételszám alatti bűnjeleket a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának Bűnjel Csoportja Bj.3400-I/1235/2022. számon tartja nyilván 1-6. tételszám alatt, melyek lefoglalásának megszüntetése mellett az 1., 3., 4. tételszám alatti bűnjeleket Terhelt1 I. r., az 5., 6. tételszám alatti bűnjeleket Terhelt2 II. r. vádlott részére, míg a 2. tételszám alatti okiratokat településl Járási Hivatal Földhivatali Osztálya részére rendeli kiadni. A Központi Nyomozó Főügyészség bűnjeljegyzékében 2., 3., 10. számú bűnjelek kiadására vonatkozó rendelkezést mellőzi, és azokat az iratok között rendeli kezelni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék 2023. október 14. napján kihirdetett 25.B.99/2020/72. számú ítéletével Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntetőjében [Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (3) bekezdés II. fordulat a) pont ac) alpont]. A törvényszék Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottakat egyaránt 2-2 év szabadságvesztésre, 400 napi tétel pénzbüntetésre és 3 év kormánytisztviselői foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát I. r. vádlott esetében börtön, a II. r. vádlott vonatkozásában fogház fokozatban határozta meg azzal, hogy mindkét vádlottal szemben a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 10.000 forintban állapította meg. Rendelkezett a kiszabott összesen 4.000.000 forint meg nem fizetése esetére annak átváltoztatásáról, a szabadságvesztés végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, a vádlottak által kényszerintézkedés hatálya alatt töltött időnek a szabadságvesztés tartamába történő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és az eljárás során felmerült bünyügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélettel szemben az ügyészség mindkét vádlott terhére a büntetés súlyosításaért, míg I. r. vádlott és védője a tényállás téves megállapítása és téves minősítés miatt és enyhítés végett, a II. r. vádlott és védője a téves jogi minősítés miatt és enyhítésért fellebbezett.

[3] A Központi Nyomozó Főügyészség 1.Nyom.625/2018. számú átiratában fellebbezését azzal indokolta, hogy az 56. számú BK vélemény 8. pontja értelmében még az egyébként nem korrupciós bűncselekménynek minősülő cselekmények korrupciós jellegű elkövetése is súlyosító körülmény, vagyis már önmagában a korrupciós jellegű elkövetés is megalapozza a súlyosabb szankciót. Mindebből következik, hogy valamennyi korrupciós bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlyú, ehhez képest kell az enyhítő és súlyosító körülményeket mérlegelni. Valamennyi korrupciós bűncselekmény kiemelten káros hatással van a társadalom működésére, miután jellemzőjük, hogy megingatják az állami szervek és a hivatalos, közfeladatot ellátó személyek szabályszerű működésébe vetett bizalmat. Az ilyen típusú ügyek kiemelt tárgyi súlyát jelzi az a körülmény is, hogy a jogalkotó valamennyi korrupciós cselekmény esetében az elévülési időt egységesen 12 évben határozta meg. Ezért az elsőfokú bíróság tévedett, amikor nem kellően értékelte a vádlottak terhén megállapított bűncselekmények tárgyi súlyát. Emellett nem megfelelő nyomatékkal értékelte enyhítő körülményként a cselekmény elkövetése óta bekövetkezett időmúlást, miután a négyéves időmúlás meg sem közelíti a cselekményre kiszabható büntetés felső határát, és az elévülési időt. A vádlottak esetében nem értékelhető enyhítő körülményként büntetlen előéletük az 56. számú BK vélemény, valamint a töretlen bírói gyakorlat szerint, miután a büntetlen előélet a vádlottak esetében alkalmazási feltétel volt. Nem értékelhető enyhítő körülményként az alkalmoszerű elkövetés sem, mert a vádlottak hosszabb időszakon át alakítottak ki olyan helyzetet, hogy a korrupciós kapcsolat létrejöhessen. Az elsőfokú bíróság tévedett akkor is, amikor a tettenérés ellenére a vádlottak beismerő vallomását túl nagy nyomatékkal értékelte enyhítőként, továbbá az I. r. vádlott megbánást tanúsító magatartása sem értékelhető

hitelesnek a nyomozó ügyészség álláspontja szerint. Sérelmezte, hogy az ügyészi állásponttal szemben az elsőfokú bíróság nem értékelte súlyosító körülményként, hogy a vádlottak az eljárásban nem szereplő személyek – így tanú⁴ és tanú³ – vonatkozásában korrupciós kapcsolat látszatát keltették, holott álláspontja szerint ez súlyosító körülmény. Mindezek alapján a vádlottakkal szemben kiszabott büntetést eltúlzottan enyhének tartotta, amely nem szolgálja kellően sem az általános, sem a speciális prevenciót, ezért hosszabb, a középértéket meghaladó tartamú szabadságvesztés büntetés, hosszabb tartamú közügyektől eltiltás és foglalkozástól eltiltás kiszabását indítványozta a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése mellett.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.776/2022/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlottak és védőik fellebbezését nem tartotta alaposnak. Rögzítette, hogy az elsőfokú ítélet felülbírálata a Be. 590. § (2) bekezdése alapján teljeskörű a védelmi fellebbezések tartalmára tekintettel. Az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségének az érdekeltek bizonyítási indítványait figyelembe véve eleget tett mind a vádlottak személyi körülményeit, mind a történeti tényállást érintően. Vizsgálta a nyomozás során beszerzett bizonyítékok törvényességét is. A rendelkezésre álló adatok helyes mérlegelésével a vádbelinél valamivel részletesebb, megalapozott tényállást állapított meg. Indokolási kötelezettségének részletesen, színvonalasan tett eleget. Azon túlmenően, hogy az egyes vallomások, a leplezett eszközök felhasználásával rögzített beszélgetéseket idézte, azokat értékelte is, figyelembe véve a vádlottak egymás közötti, valamint a tanúk vonatkozásában fennálló viszonyát. Ezen kívül nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy mindkét vádlott részben elismerte felelősségét, továbbá okirati bizonyítékok is rendelkezésre álltak. A vádlottak bűnösségére vont következtetés mindkét vádlott esetében okszerű, cselekményük minősítése törvényes, annak jogi indokolása – beleértve a minősített esetre vonatkozó érvelést – helyes. A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket azonban nem a súlyuknak megfelelően értékelte a törvényszék. Túl nagy jelentőséget tulajdonított az időmúlásnak, valamint a vádlottak büntetlenségének – annak ellenére, hogy az ítélet rögzíti, hogy ez a vádlottak esetében alkalmazási feltétel volt. Az ügyészi fellebbezés indokolása helyesen mutat rá arra, hogy a jogalkotó a büntetési tétel meghatározásával nyomatékot adott ezen cselekmények tárgyi súlyának. Ugyancsak helyes az az elsőfokú ügyészi érvelés, hogy jelen esetben a beismerést nem lehet feltáró jellegű beismerésnek tekinteni, hiszen már a terhelti meghallgatásokat megelőzően fontos bizonyítékok álltak a hatóság rendelkezésére, továbbá az I. r. vádlottat tettenérték a pénz átvételekor. Jelen esetben nem egy pillanatnyi megtévedésről volt szó, hiszen a vádlottak huzamosabb időn keresztül törekedtek arra, hogy a megállapodott összeghez jussanak, valamint, hogy az eljárásban nem szereplő személyek vonatkozásában a korrupciós kapcsolat látszatát keltették. A bünteteskiszabási tényezők helyes értékelésével egyik vádlott esetében sincs mód a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazására, a kiszabott büntetés nem szolgálja sem az általános, sem a speciális prevenció célját. Ami egyértelműen igazolt, az terhelt¹ I. r. vádlott megromlott egészségi állapota, ami vele szemben a fogház fokozat alkalmazására lehetőséget ad. Az ítélet járulékos kérdéseit törvényesnek tartva az ügyészség az elsőfokú ítélet megváltoztatását indítványozta mindkét vádlottat érintően, a vádlottakkal szemben hosszabb, a középértéket meghaladó tartamú szabadságvesztés és az ehhez igazodó mértékű közügyektől eltiltás és hosszabb tartamú foglalkozástól eltiltás kiszabását tartotta indokoltnak a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzésével.

[5] Terhelt¹ I. r. vádlott és védője a Fővárosi Ítéletábrlára 2023. április 24. napján (másodfokú iratok 8. sorszám alatt), míg Terhelt² II. r. vádlott és védője az ítéletábrlára 2023. április 17. napján (másodfokú iratok 5. sorszám alatt) érkezett beadványukban a fellebbezésüket visszavonták, és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozták.

[6] Terhelt1 I. r. vádlott védője az ügyészi fellebbezésre tett írásbeli észrevételében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartva ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette. A rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen, helyesen és rendkívül részletesen mérlegelte, összességében megalapozott tényállást állapított meg, és a vádlottakkal szemben kiszabott büntetés is törvényes. Álláspontja szerint a Központi Nyomozó Főügyészség fellebbezése a megalapozott elsőfokú tényállást és az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét is támadja, holott az ügyészség álláspontja szerint is megalapozott tényállást állapított meg az elsőfokú bíróság. A védő a törvényszék ítéletének részletes elemzésével vonta le azt a következtetést, hogy az elsőfokú ítélet tényállása is azt tartalmazza, hogy tanú4 vetette fel I. és II. r. vádlott részére a honorárium lehetőségét, ezért az ügyészi fellebbezésben foglaltakkal szemben a védő álláspontja szerint tényként állapítható meg, hogy a korrupciós kapcsolatot nem I. és II. r. vádlott kezdeményezte, amely körülmény a büntetés kiszabása szempontjából alapvető jelentőségű, mert ennek következtében a vádlottak kezdeményező szerepe az ügyészség álláspontja ellenére nem értékelhető súlyosító körülményként. Kiemelte, hogy a határozat két héttel a pénz átadását megelőzően elkészült, tehát a határozat meghozatala nem volt a pénz kifizetéséhez kötve. A védő érvelése szerint nyomatékos enyhítő körülményként kell értékelni az ügyészi hivatkozással szemben az időmúlást, az I. r. vádlott őszinte, részletes, feltáró jellegű, bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomását, a bekövetkezett időmúlást, és büntetlen előéletét. Az I. és II. r. vádlott is megbélyegzett ember lett, a büntetőeljáráson túlmenő hátrányokat is szenvedett. Az elsőfokú bíróság megfelelően megindokolta az enyhítő szakasz alkalmazását és a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztését, továbbá a maximális próbaidő meghatározása mellett kiszabott pénzbüntetés megfizetése is óriási terhet ró az I. r. vádlottra. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[7] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Be. 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyész bejelentésének megfelelően részt vett. Perbeszédében kitért arra is, hogy a vádlotti és védői fellebbezések visszavonása következtében a felülbírálat korlátozott, ezért a tényállás megalapozottsága nem vizsgálható a másodfokú eljárásban. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a bűncselekmény tárgyi súlyát nem megfelelően értékelte, ezért a kiszabott büntetés eltúlzottan enyhe. A kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményt vezető beosztású hivatalos személyként elkövető terhelttekkel szemben a középértéket meghaladó tartamú szabadságvesztés büntetés, és ehhez igazodó közügyektől eltiltás kiszabása indokolt. Erre figyelemmel – az írásbeli indítványban foglaltakat fenntartva – mindkét vádlottal szemben a kiszabott szabadságvesztés tartamának súlyosítását és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását indítványozta a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzésével.

[8] Terhelt1 I. r. vádlott védője perbeszédében fenntartotta az írásbeli észrevételében foglaltakat. Hangsúlyozta, hogy az I. r. vádlott beismerő vallomása az ügyészi érveléssel szemben felderítő jellegű volt, miután a nyomozó hatóság rendelkezésére álló bizonyítékok ellenére is tagadhatta volna a bűncselekmény elkövetését, továbbá saját cselekvőségén túl kiterjedt II. r. vádlott cselekményére is. Védenca teljes megbánást tanúsított, perelhúzó magatartása nem volt. A nyomatékos enyhítő körülmények túlsúlyára tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[9] Terhelt2 II. r. vádlott védője perbeszédében kiemelte, hogy a II. r. vádlott életének töréspontja volt ez a bűncselekmény. A fellebbezés visszavonása lényegében önmérséklet tanúsítása volt a vádlott és a védelem részéről, amely azonban az ügyészi fellebbezést nem jellemezte. Az ügyész a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezésében az időmúlást részben a vádlotti-védői érdekkörben felmerült körülményeknek róta fel, a védő azonban ilyen jellegű magatartás létét a vádlotti és a védői részről is cáfolta. Kitért arra is,

hogy az eljárást nehezítette a pandémia miatt kialakult helyzet. Az ügyészi érveléssel szemben álláspontja szerint enyhítő körülményként kell értékelni védence beismerő vallomását, amelyet a tárgyaláson első kihallgatása alkalmával megtett. A csaknem öt éves időmúlás, a II. r. vádlott életkora – és ezzel egyetemben az, hogy életútját kifogástalan életvitel jellemezte – egészségi állapota enyhítő körülményként értékelendő, emellett a II. r. vádlott egyes betegségei büntetés-végrehajtási intézet keretében nem kezelhetők. A II. r. vádlott lakóhelyén megbélyegzett lett, ezt a közeget el kellett hagynia a cselekmény következtében, így lényegében a társadalom részéről a bűncselekmény miatti visszacsatolás megtörtént. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[10] Terhelt1 I. r. vádlott felszólalásában személyi körülményeiről számolt be, utolsó szó jogán tett nyilatkozatában kifejezte, hogy tanúttól még egyszer elnézést kell kérnie, cselekményét mélységesen megbánta, azonban a történeten már nem tud változtatni. Az eset lelkileg megviselte, erkölcsileg és anyagilag is tönkrement. Kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

[11] Terhelt2 II. r. vádlott a nyilvános ülésen személyi körülményeiről, egészségi állapotáról szólt, orvosi iratokat csatolt. Utolsó szó jogán tett nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy cselekményét megbánta, azóta is viseli annak következményeit. Az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[12] A bejelentett ügyészi fellebbezés az alábbi eredményre vezetett.

[13] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 590. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

[14] A vádlottak és védőik a másodfokú eljárásban fellebbezésüket a Be. 587. § (1) bekezdés alapján visszavonták, a védők fellebbezésének visszavonásához mindkét vádlott a Be. 587. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelően hozzájárult. Az ügyészség mindkét vádlott terhére a Be. 583. § (3) bekezdés a) pont alapján kizárólag a kiszabott büntetés mértéke miatt jelentett be fellebbezést, ezért a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül. A Be. 590. § (5) bekezdés rendelkezése folytán a korlátozott felülbírálat ezen túlmenően kiterjedt az elsőfokú bírósági eljárásra és ennek során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdése, a Be. 608. § (1) bekezdése, vagy a Be. 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Az eljárási szabályok megtartásán túl a másodfokú bíróság vizsgálta a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, és ennek keretében azt, hogy a terheltet fel kell-e menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell-e szüntetni, továbbá a bűncselekmény minősítésére, illetve a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó döntést.

Ezen kívül a Be 590. § (7) bekezdése alapján a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket is.

[15] Az eljárási szabályok vizsgálata során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta, a Be. 607. § (1) és 608. § (1) bekezdésében meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, illetve a Be. 609. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértést nem valósított meg.

[16] A korlátozott felülbírálat keretében a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel nem vizsgálhatta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, ugyanakkor – figyelemmel arra, hogy a Be. 561. § (3) bekezdésének b) és c) pontja külön nevesíti a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és a bíróság által megállapított tényállást – a személyi rész nem a tényállás része, nem volt akadálya a másodfokú eljárásban a személyi rész kiegészítésének. Erre tekintettel az ítéltábla

a vádlottak személyi körülményeire vonatkozó adatokat pontosította a nyilvános ülésen tett vádlotti nyilatkozatok és a csatolt iratok alapján a következők szerint:

[17] – Terhelt1 I. r. vádlott a cég11.-nél dolgozik földmérőként, havi jövedelme 197.130 forint; emellett magánföldmérőként is dolgozik, amiből alkalmi jelleggel 50-60.000 forint jövedelme származik

[18] – a helység1, utcanév1 utcai lakás bérbeadásból – amelynek 1/2 részben tulajdonosa – a családnak havi 160.000 forint jövedelme származik

[19] – két gyermeke nagykorú, azonban mindketten tanulnak, így tartásukról gondoskodik, emellett felesége 85 éves édesanyjának tartáshoz is hozzájárul.

[20] – Terhelt2 II. r. vádlott nyugdíjas, havi nyugdíja 660.000 forint,

[21] – tulajdonát képezi egy helység1i ingatlan 1/2 része, továbbá helység7 településen két családi ház 1/4, illetve 3/4 részben, továbbá település2on egy 800 négyszögöl (2880 négyzetméter) területű szőlő.

[22] – egészségi állapota tovább romlott, epekő és lágyéksérv műtétre vár, kardiológiai szempontból fokozott fizikai kíméletet igényel, további orvosi vizsgálatok előtt áll.

[23] A korlátozott felülbírálat esetén a már kifejtettek szerint a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel a tényállás megalapozottsága nem vizsgálható, azonban a töretlen bírói gyakorlat szerint a tényállás részének kell tekinteni minden olyan ténymegállapítást, amely az elbírált cselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős akkor is, ha ítéletszerkesztési hiba folytán az indokolás más részében került rögzítésre (BH2020. 288. [49] pont, BH2016. 163. III., BH2006. 392., BH2005. 89. II.). Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása – a kihirdetését követően bejelentett vádlotti és védői fellebbezések tartalmára tekintettel – a Be. 561. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően teljeskörű volt, így tartalmazza többek között a bíróság által a lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapított tényálláson túlmenően azoknak a bizonyítékoknak a megjelölését, amelyekre a bíróság a döntését alapozta, a bíróság által megállapított tényállás szerinti cselekmény minősítését is a részletes jogi indokolással egyetemben.

[24] A már hivatkozottak szerint a tényálláshoz tartozóak az indokolás azon megállapításai miszerint Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak a kért vesztegetési pénz ellentételezéseként a következő jogellenes előnyöket ajánlotta fel, illetve ígérte meg:

[25] - nem az ügyek jogszabályi sorrendjének megfelelő, hanem soron kívüli ügyintézés

[26] - a bármilyen jellegű jövőbeni szabályszegések felett való szemet hunyást és azoknak a nem szankcionálását

[27] - a rekultivációval kapcsolatos jövőbeni szabályszegések felett való szemet hunyást és azoknak a nem szankcionálását.

[28] Terhelt1 I. r. vádlott ezen felül ígéretet tett az engedélyezéssel kapcsolatos jövőbeni szabályszegések felett való szemet hunyásra és azoknak a nem szankcionálására is, a hatósági eljárás általuk való lassításának vagy megakadályozásának elkerülésére, a jövőbeni munkalehetőség elvesztésének elkerülésére, továbbá jövőbeni segítségnyújtást ajánlott más munkavégzések kapcsán. (elsőfokú ítélet 72-75. oldal).

[29] A földhivatali határozat soron kívüli meghozatala az ígéretnek megfelelően eltért a szokványos ügyintézési rendtől és határidőtől, a törvényben előírt 30, illetve 60 napos határidő, illetőleg tanúl által megjelölt gyakorlat helyett alig egy hét alatt meghozatalra került” (elsőfokú ítélet 75. oldal 3. bekezdés).

[30] Az elsőfokú bíróság az általa megállapított és a másodfokú eljárásban is irányadó tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, továbbá a bűncselekmény minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak. Helytállóan állapította meg a törvényszék, hogy a vádlottak vezető beosztású hivatalos személyként valósították meg cselekményüket, és az a megállapítása is helyes, hogy a bűncselekmény megvalósulása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az ügy soron kívüli elintézésére a vádlottak konkrét utasítást adtak-e vagy sem. Terhelt1 az engedélyezési kérelem beadásának napján, 2016. november 27-én tanú1 jelenlétében a földhivatali földügyi igazgatási területen dolgozó tanú5-nál rákérdezett az ügymenetre, az elintézési határidőre, hangsúlyosan arra, hogy milyen gyorsan kerülhet sor a határozat meghozatalára, valamint arra, hogy a benyújtott iratok teljeskörűek-e, a döntéshez szükséges minden dokumentum rendelkezésre áll-e (nyomozati iratok I. kötet 93. oldal). Ezt követően I. r. vádlott ügyintézőként az iratra írt szignálással tanú5-t jelölte ki, aki a kérelmező jelenlétében folytatott beszélgetés alapján tudta – anélkül, hogy erre külön utasítást kapott volna – hogy az ügyintézés „soron kívüli”, amit az iraton feltüntetett „sürgős” jelzés is megerősített. A hivatali helyzettel visszaélés alatt a hivatalos minőséghez kapcsolódó jogosítványok rendeltetésellenes gyakorlása értendő. Ilyen különösen a hivatali helyzet, tekintély, a hivatali tevékenységből adódó ismertség, ismeretség, függőség, befolyás személyes cél érdekében, személyes indokból, saját vagy más előnyére, illetve más hátrányára törekvő felhasználása (EBH2012. B. 20.). A vádlottak által tett ígérek, felajánlások teljes mértékig felölelik mindezeket a magatartásokat, emellett az említett határozat tényleges soron kívüli meghozatala, az ígért és a soron kívüli ügyintézésen is túlmenően gyors elintézése azt támasztotta alá, hogy ezen ígérek szerint fogják a jövőben is gyakorolni befolyásukat. Itt szükséges utalni arra is, hogy a Btk. 300/A.§ (1) bekezdése szerint kötelességzegés a kötelességnek előny adásához kötött teljesítése is, azaz a hatósági eljárás lassításának vagy akadályozásának elkerülése érdekében előny kérése. Mindezek alapján tehát törvényes terhelt1 és Terhelt2 II. r. vádlottak cselekményének a Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (3) bekezdés II. fordulat a) pont ac) alpont szerinti minősítése, melyet a vádlottak egymással szándékegységben, egymás tevékenységéről tudva, közösen, azaz a Btk. 13. § (3) bekezdése alapján társtettesként valósítottak meg.

[31] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[32] A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság nagyrészt hiánytalanul feltárta, súlyuknak megfelelően értékelte, ezek értékelésről részletesen számot adott. Az ügyészi fellebbezésben írtakkal ellentétben az ítéltábla álláspontja szerint helytállóan értékelte enyhítő körülményként az elsőfokú bíróság az eljárás elhúzódását, amely nagyrészt a pandémia miatt kialakult helyzet következménye, a másodfokú eljárásban bekövetkezett további időmúlás ennek nyomatékát erősíti. Ugyancsak nyomatékos enyhítő körülmény a tettenérés mellett is Terhelt1 I. r. vádlott beismerő vallomása, amely annak ellenére feltáró jellegű volt, hogy a nyomozóhatóság már rendelkezett a cselekmény kapcsán bizonyítékokkal, miután ezek létéről I. r. vádlottnak kihallgatása alkalmával még nem lehetett tudomása, másrészt a II. r. vádlott cselekvőségére nézve teljes egészében feltáró volt. A vádlottak büntetlen előélete az alkalmazásuk feltétele miatt önmagában nem enyhítő körülmény, azonban mindenképpen értékelendő mindkét vádlott javára életkorukat is figyelembe véve – ezáltal II. r. vádlott esetében nyomatékos enyhítő tényezőként – a bűncselekmény elkövetéséig tanúsított kifogástalan életvitele. Az elsőfokú bíróság tényállása alapján nem értékelhető súlyosítónak az, hogy az eljárásban nem szereplő személyek – tanú4 és tanú3 – vonatkozásában korrupciós kapcsolat látszatát keltették, miután az irányadó tényállás szerint e két személlyel folytatott megbeszélést követően fordultak közvetlenül

tanúhoz. Súlyosító körülmény azonban mindkét vádlott terhére a tanú vonatkozásában tanúsított kezdeményező szerepük, az általuk kért előny teljesülése érdekében tanúsított kitartó magatartásuk.

[33] Mint ahogyan a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[34] A feltárt büntetéskiszabási körülmények alapján az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazott a vádlottakkal szemben szabadságvesztés büntetést, és a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján törvényes a kötelezően alkalmazandó pénzbüntetés kiszabása is.

[35] Az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta annak is, hogy a szabadságvesztés büntetés tartamának meghatározásakor a Btk. 80. § (2) bekezdésében írt középérték szerinti büntetésből kiindulva miért az attól enyhébb tartamú büntetés kiszabását tartotta indokoltnak. A vádlottak terhén megállapított cselekmény a büntetési tételkeret alapján a nagyobb tárgyi súlyú, a korrupciós bűncselekmények negatív társadalmi hatása folytán a jelentősebb társadalomra veszélyességű bűncselekmények közé tartozik (absztrakt társadalomra veszélyesség). Nem hagyható figyelmen kívül azonban, hogy a korrupciós cselekmény a törvényes eljárás milyen mértékű sérelmével és mekkora a ténylegesen bekövetkezett káros következmény (konkrét tárgyi súly). Ez utóbbit vizsgálva a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottak cselekményének konkrét tárgyi súlya az adott minősítésen belül csekélyebbnek tekinthető. A vádlottaknak a bűncselekmény elkövetése előtt tanúsított kifogástalan életvezetése alapján megítélhetően a személyükben rejlő társadalomra veszélyesség kisebb súlyú, emellett a büntetéskiszabás során értékelhető további tényezők közül az enyhítő körülmények túlsúlyára tekintettel az ítéltábla azzal is egyetértett, hogy a törvényszék a vádlottakkal szemben a büntetést a Btk. 82. § (2) bekezdésében szabályozott enyhítő szakasz alkalmazásával szabta ki. Nem értett egyet azonban a másodfokú bíróság azzal, hogy a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával meghatározott törvényi minimumban lehetne a vádlottak esetében a szabadságvesztés tartamát meghatározni. A vádlottak tanú felé tanúsított kezdeményező szerepe, az előny realizálása érdekében tanúsított kitartó magatartása miatt az ítéltábla az enyhítő szakasz teljes kimerítését nem látta indokoltnak, ezért mindkét vádlott esetében a szabadságvesztés tartamának súlyosítását tartotta szükségesnek. Ugyancsak nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban sem az ítéltábla, hogy a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása nélkül is elérhetők lennének a büntetési célok. A Btk. 79. § - a szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. Az elsőfokú bíróság nem kellően tartotta szem előtt a generális prevenció érvényesülésének biztosítását, ezért a kiszabott büntetés a vádlottakon kívüli személyek jogkövető magatartásának, a bűncselekmények elkövetésétől való tartózkodásának elősegítésére nem alkalmas. Erre figyelemmel az ítéltábla mindkét vádlott esetében a kiszabott szabadságvesztés tartamát súlyosította, és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte. Emellett a vádlottakat a

Btk. 61. §-a alapján – miután méltatlanná váltak arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyenek – közügyek gyakorlásától is eltiltotta, melynek tartamát a Btk. 62. § (1) bekezdésében meghatározott keretek között szabta ki.

[36] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát – a II. r. vádlott esetében a Btk. 35. § (2) bekezdésének alkalmazásával – törvényesen határozta meg az elsőfokú bíróság. Az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a vádlottak korábbi életvitele, életkora, II. r. vádlott egészségi állapota alapot szolgáltat a Btk. 38. § (3) bekezdésének alkalmazására, és akként rendelkezett, hogy I. és II. r. vádlott a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

[37] Az előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyeltben töltött idő szabadságvesztés büntetés tartamába történő beszámítására vonatkozó rendelkezések – a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére utalás mellözése mellett – mindkét vádlottra törvényesek.

[38] Az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezések közül a bűnjelekre vonatkozókat kellett a másodfokú eljárásban pontosítani, illetve megváltoztatni. Az elsőfokú határozat meghozatalát követően egyes bűnjeltárgyakat a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala bevételezett (4., 5., 8., 9., 11. és 12. bűnjelek), így ezen bűnjelek vonatkozásában a nyilvántartási számukat és tárolási helyüket kellett pontosítani. A Központi Nyomozó Főügyészség bűnjeljegyzékében 2., 3., 10. szám alatt feltüntetett bűnjelek kapcsán az elsőbírói rendelkezést – mely szerint e bűnjelek lefoglalásának megszüntetése mellett azokat a vádlottaknak rendelte kiadni – akként változtatta meg az ítéltábla, hogy azok iratok közötti kezelését rendelte a vádlottaknak történő kiadás helyett, miután azok jelenleg is az iratok részét képezik. A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés törvényes.

[39] Az ítéltábla a fenti indokokra figyelemmel – a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva – a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező rész szerint megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[40] A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2023. május 10.

dr. Szalai Géza s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

előadó bíró

dr. Bíró Emese

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2022. október 14. napján kelt 25.B.99/2020/72. számú ítélete Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.365/2022/11. számú ítéletével 2023. május 10. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. május 10.

dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: